

Overvåking av elver etter rømming av regnbueørret fra lokalitet Overåneset i 2021

Forfattere: Marius Kambestad, Tore Wiers og Yngve Landro

NORCE

Laboratorium for ferskvannøkologi og innlandsfiske (LFI)

Forsidebilde: Leting etter regnbueørret i Tafjordelva våren 2022

Bakgrunn

Den 5. oktober 2021 rapporterte Hofseth Aqua AS en rømmingshendelse til Fiskeridirektoratet. Bakgrunnen var at en fritidsfisker hadde fanget fire regnbueørret i Tafjord, og at det senere samme dag ble oppdaget to hull i en not ved lokalitet 13554 Overåneset i Norddalsfjorden. Omfanget av rømmingen er ikke avklart, men opptellinger av gjenværende fisk i merden tyder på at rømmingen har vært relativt liten (Didrik Vartdal, Hofseth Aqua AS, pers. medd.). Fiske med garn rundt lokalitetene i nærheten ga en fangst på 132 individer frem til gjenfangstfisket ble avsluttet 25. november 2021, og i tillegg ble noe regnbueørret fanget av fritidsfiskere. Fisken i den aktuelle merden skal ha hatt en snittvekt på ca. 4 kg, og all fisk i denne merden skal ha vært hunnfisk.

Fiskeridirektoratet ga 18. november 2021 Hofseth Aqua AS pålegg om miljøovervåking og uttak av regnbueørret i seks vassdrag i nærområdet. NORCE LFI fikk oppdraget, som ble utført våren 2022. NORCE LFI utførte også, i forbindelse med et annet prosjekt, bestandsovervåking i tre av de samme vassdragene høsten 2021. Resultatene av overvåking høsten 2021 og våren 2022 rapporteres samlet i dette notatet.

Metoder

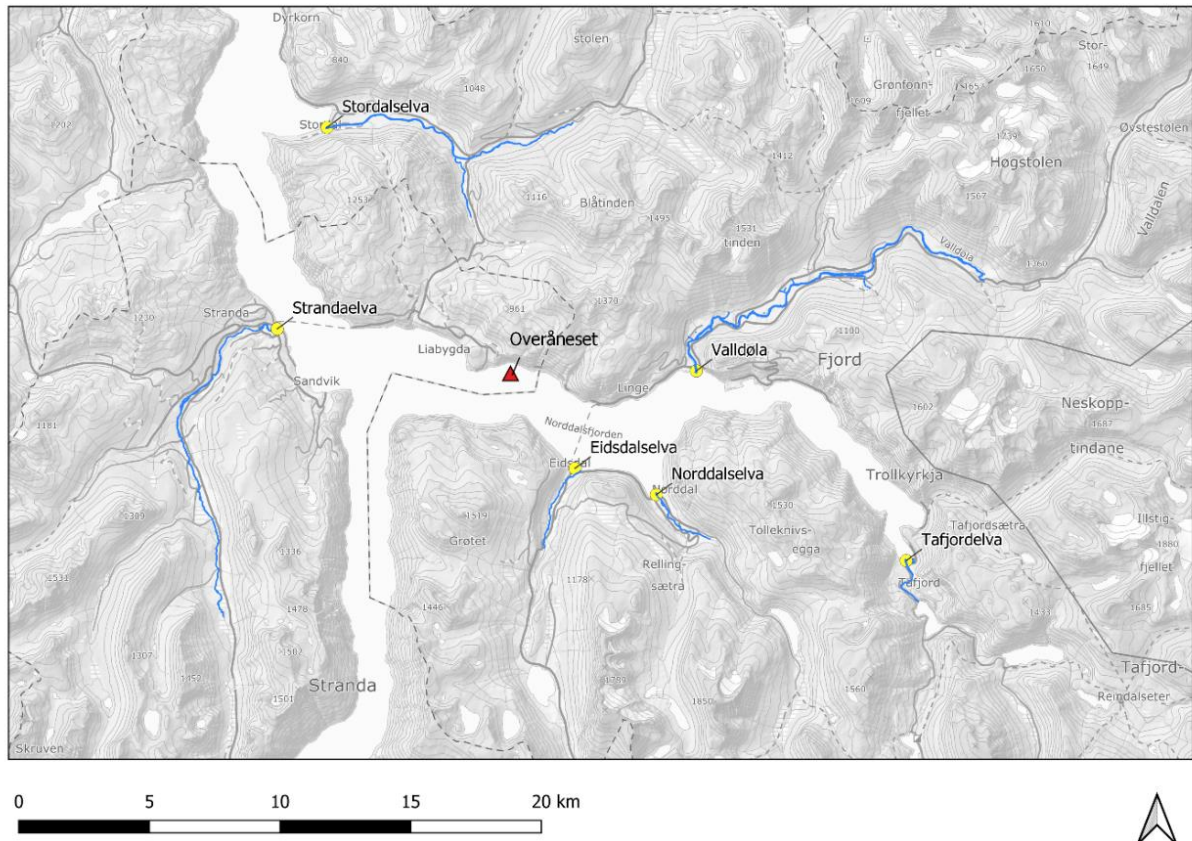
De seks vassdragene der Fiskeridirektoratet ba om overvåking var Stordalselva, Valldøla, Tafjordelva, Strandaelva, Eidsdalselva og Norddalselva (**figur 1**). Nedre del av disse elvene ble undersøkt av to dykkere fra NORCE LFI 22.-23. mars 2022. I tillegg ble hele anadrom strekning i de tre førstnevnte elvene undersøkt av to dykkere fra NORCE LFI 5.-6. oktober 2021, da i forbindelse med gytetelling. I Tafjordelva og kraftverkskanalen like øst for vassdraget ble det også gjort en ekstra overvåkingsrunde 7. november 2021. Se **tabell 1** for undersøkelsestidspunkt, lengde på undersøkt strekning, vanntemperatur og sikt i hver elv.

Overvåkingen ble utført ved snorkling i tørrdrakt. Der regnbueørret ble observert ble disse forsøkt tatt ut med harpun. Det var lav vannføring og gode observasjonsforhold på undersøkelsestidspunktene i alle elvene både høst og vår.

Tabell 1. Lengde på undersøkt strekning, sikt og vanntemperatur på undersøkelsestidspunktene i de ulike elvene.

Elv	Dato	Undersøkt strekning (km)	Sikt (m)	Vanntemperatur (°C)
Stordalselva	05.10.2021	11,2	13	-
	22.03.2022	1,9	12	1,5
Strandaelva	22.03.2022	0,9	10	3
Eidsdalselva	22.03.2022	1,2	8	2
Norddalselva	22.03.2022	1,0	10	2
Valldøla	06.10.2021	17,0	10	-
	23.03.2022	3,7	10	4
Tafjordelva	05.10.2021	0,9	8	-
	07.11.2021	1,1*	8	-
	23.03.2022	1,1*	8-10	2

*Hele Tafjordelva pluss den 200 m lange kanalen ut av kraftverket øst for vassdraget.

Figur 1. Kart over indre del av fjordsystemet på Sunnmøre, med vassdragene som ble overvåket. Lokaltitet Overråneset er vist med rød trekant.

Resultat og diskusjon

Det ble observert seks regnbueørret under overvåkingen; tre om høsten og tre om våren. Av disse ble to tatt ut med harpun om høsten, og to om våren, mens de øvrige stakk av (**tabell 2**). De to som ble tatt ut i Tafjord i mars var begge kjønnsmodne og gyteklare hunnfisk, med lengder på 56 og 58 cm, og vekt på henholdsvis 2,6 og 2,5 kg (**figur 2** og **3**). Regnbueørretene som stakk av var ca. 1 kg (Stordalselva, 05.10.2021) og ca. 4 kg (Stordalselva, 22.03.2022).

Tabell 2. Antall regnbueørret observert og hvor mange av disse som ble tatt ut med harpun under overvåking av de ulike elvene.

Elv	Dato	Regnbueørret observert	Regnbueørret tatt ut
Stordalselva	05.10.2021	2	1
	22.03.2022	1	0
Strandaelva	22.03.2022	0	0
Eidsdalselva	22.03.2022	0	0
Norddalselva	22.03.2022	0	0
Valldøla	06.10.2021	1	1
	23.03.2022	0	0
Tafjordelva	05.10.2021	0	0
	07.11.2021	0	0
Totalt	23.03.2022	2	2
		6	4

Ettersom regnbueørretene som ble observert i elvene om våren var gyteklare, har uttaksarbeidet forhindret disse fra å gyte. Det er ikke usannsynlig at enkelte individer også vandret opp før eller etter overvåkingen. Enkelte kan også ha vandret lenger enn undersøkt strekning, eller til andre elver. Totalt sett antyder resultatene likevel at antall regnbueørret fra lokalitet Overåneset som vandret opp i elv for å gyte var relativt beskjedent.

Figur 2. Regnbueørret skutt med harpun i Valdøla 6. oktober 2021.

Figur 3. Regnbueørret skutt med harpun i Tafjordelva og kraftverkskanalen like ved Tafjordelva 23. mars 2022.